

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2008. év március hó 11. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A hitelező kielégítésének megghiúsításával elkövetett csődbüntett és más bűncselekmények miatt I.rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Veszprémi Városi Bíróság 5.B. 418/2002/147. számú ítéletét, és a Veszprém Megyei Bíróság 2.Bf. 633/2006/15. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Sárbogárdi Városi Bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését követően eljáró Veszprémi Városi Bíróság a 2006. február 21. napján megtartott tárgyalás alapján meghozott 5.B.418/2002/147. számú ítéletével az I. rendű terheltet hitelező kielégítésének megghiúsításával elkövetett csődbüntettben, közokirat-hamisítás büntettében és haszonszerzés végett elkövetett ügyvédi visszaélés büntettében mondta ki bűnösnek. Ezért őt megrovásban részesítette és a felmerült bűnügyi költségből 48385 forint megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen az ügyész az I. rendű terhelt terhére, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés

kiszabása, az I. rendű terhelt és védője pedig az I. rendű terhelt felmentése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A másodfokon eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 2007. június 25.-én meghozott 2.Bf. 633/2006/15. számú ítéletével az elsőfokú határozatot annyiban változtatta meg, hogy az ügyvédi visszaélés büntetténél a minősített eset megállapítását mellőzte; a terheltet a csődbüntett vádja alól felmentette. A terhére fennmaradó bűncselekményekért pedig megrovás helyett 6 hónap börtönbüntetésre és 300000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, és rendelkezett a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetére.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást (ítéletének 4-6 oldalain) jórészt a csődbüntett alapját képező tények tekintetében egészítette ki, de kis mértékben a másik két cselekmény vonatkozásában is pontosította.

A pontosításokra és a felülvizsgálati indítványra is figyelemmel a jogerős ítéleti tényállás lényege a következő:

Az I.rendű terhelt jogász, 1996. május 1. napjától Ügyvédi Kamara bejegyzett tagja, egyéni ügyvédként tevékenykedik.

Az I. rendű terhelt 1995. január 19.-én lett a W. B. Kft. egyedüli tulajdonosa, 1995. március 1. napjától ő volt a Kft. ügyvezetője is.

Az F. Kft.-t az I. rendű terhelt felesége és apósa alapították még 1991-ben.

A következő évben az F. Kft. és I. W. megalapították az A. B. Kft-t.

1995. november 1.-én az I. rendű terhelt a W. B. Kft-ben fennálló tulajdonának a felét G. W.-nek értékesítette, akit a felesége révén már régóta ismert.

1996. márciusában a W. B. Kft.-nek jelentős mértékű tartozásai voltak; 2,5 millió forintos adótartozása és 5 millió forintos egészségügyi járulék tartozása állt fenn.

Az I. rendű a terhelt, mint a cég ügyvezetője, elhatározta, hogy a Kft. vagyonát színlelt szerződésekkel átmenti az A. B. Kft.-be. Egy ismerőse révén került kapcsolatba a II. és III. rendű terheltekkel, akikkel közölte, hogy a céget csődbe szeretné vinni, s erre a rövid időre új ügyvezetőt és tulajdonosokat keres.

A II. rendű terhelt havi 20000 forint ellenében vállalkozott az ügyvezetői tisztség ellátására azzal, hogy az ő neve alatt ténylegesen továbbra is az I. rendű terhelt intézi a Kft. ügyeit.

Az I. rendű terhelt az üzlettársát nem avatta be a terveibe, nevezetesen abba, hogy a cég felszámolását akarja elérni, azonban tájékoztatta a cég anyagi helyzetéről és rávette, hogy az üzletrésztől ő is szabaduljon meg.

1996. március 25.-én került sor a színlelt szerződések megkötésére az I., a II. és a III. rendű terheltek között.

Ezek lényege szerint az I. rendű terhelt a W. B. Kft.-ben meglévő üzletrészenek 40 százalékát a II. rendű terheltre, 10 százalékát a III. rendű terheltre ruházta át.

Ugyanezen a napon G. W. is eladta az 50 százalékos üzletrészt a II. rendű terheltnak.

A szerződések színlelt voltára figyelemmel a vételár megfizetésére nem került sor, ennek leplezése érdekében a tényállásban részletezett tartalommal a szerződésekhez mellékletek készültek.

Az I. rendű terhelt ezután szakértőkkel felértékelte a Kft. ingó és ingatlan vagyonát.

Ezt követően ingatlan adásvételi szerződést (és ahhoz mellékleteket) készített a W. B. Kft. Z. utcai telephelye tekintetében, amelyeket a szerződés szerint az A. B. Kft. vásárolt meg, s amelyet eladóként a II. rendű terhelt írt alá.

Az ingatlan forgalmi értéke 1996-ban 17.704.000 forint volt.

A színlelt szerződések megkötését követően a társasági szerződés módosításra került, amelyet benyújtottak a Cégbíróságon. Ezzel az I., a II. és a III. rendű terheltek közreműködtek abban, hogy a Cégbíróság valótlan tényt foglалjon közokiratba.

B. L., mint a W. B. Kft. alkalmazottja tudta, hogy a cég ügyeit ténylegesen az I. rendű terhelt intézi; tisztában volt azzal is, hogy a cégnek jelentős tartozása áll fenn. Megegyezett az I. rendű terhelttel, hogy a cég 90 százalékos üzletrészt megveszi és a sütőüzemet nyereségessé teszi. A Kft. mintegy 10 millió forintos tartozására figyelemmel 1 forint vételárban állapodtak meg.

B. L. előtt az I. rendű terhelt eltitkolta, hogy a cég vagyonának jelentős része, vagyis a telephelyét is jelentő ingatlan már az A. B. Kft. tulajdonában van.

1996. augusztus 1.-én B. L. a II. rendű és az I. rendű terheltek találkoztak. Az I. rendű terhelt (a megállapodástól eltérő

mellékletekkel) elkészítette az adásvételi szerződést, mely szerint B. L. megvette a II. rendű terhelt üzletrészét. Ettől a naptól kezdve a cég ügyvezetője is B. L. lett.

B. L. mint a W. B. Kft. ügyvezetője, 1996. augusztus 9.-én ügyvédi meghatalmazást adott az I. rendű terhelt részére a Kft. jogi és gazdasági kérdésekben történő képviselésére.

Amikor a Kft. ellen indított felszámolási eljárás során tudomására jutott, hogy az I. rendű terhelt őt a társaság vagyona tekintetében megtévesztette, 1996. szeptember 30.-án vagy október 1-jén tőle a megbízást szóban visszavonta, és J. Gy.-vel kötött 1996. október 1-jén a cég képviselésére állandó megbízási szerződést. Ugyanezen a napon a cég nevet is változtatott, ettől kezdve V. S. Kft. néven szerepelt.

J. Gy. a Kft. ügyvezetője nevében 1996. október 21.-én keresetlevelet nyújtott be az A. B. Kft. ellen a Székesfehérvári Városi Bíróságon a Z. u. 2. szám alatti ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt.

B.A. terhelt B. L. tudta és beleegyezése nélkül, s annak ellenére, hogy erre felhatalmazása nem volt, 1997. január 17.-én - magát a V. S. Kft. jogi képviselőjeként feltüntetve - permegszüntetési kérelmet nyújtott be a bírósághoz az ott 12.P.23289/1996. szám alatt folyamatban lévő ügyben.

Tekintve, hogy az A. B. Kft. tulajdonosa 50 százalékból az F. Kft. volt, - ami hozzátartozóinak az érdekeltségébe tartozott, - az I. rendű terhelt az ügyvédi visszaélést haszonszerzés végett követte el.

- o -

A fenti jogerős határozatok ellen elsődlegesen azok hatályon kívül helyezése és - más megyében működő bíróság kijelölésével - új elsőfokú eljárás elrendelése, másodlagosan az I. rendű terhelt teljes körű felmentése érdekében a Be. 416. § (1) bekezdésének c/ és b/ pontjára alapozottan az I. rendű terheltnek az alapügyben is eljárni meghatalmazott védője nyújtott be igen részletesen indokolt felülvizsgálati indítványt.

Az indítvány a Be. 416. § (1) bekezdésének c/ pontja kapcsán a Be. 373. § (1) bekezdésének II/a. és b/ pontjaiban írt eljárási szabálysértésre hivatkozott. Érveinek lényege az volt, hogy a Veszprémi Városi Bíróságon (a hatályon kívül helyezés után) megismételt elsőfokú eljárásban, még pedig annak egy szakaszában olyan bíró folytatta le a bizonyítást, aki a Be. 14. § (7) bekezdése alapján nem volt az Országos Igazságszolgáltatási Tanács által kijelölt bíró, jóllehet a vád tárgya egyebek mellett

gazdasági bűncselekmény (csődbüntett) volt. Ekként tehát a bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva és ez függetlenül attól feltétlen hatályon kívül helyezési ok, hogy egy másik, már a Be. 14. § (7) bekezdése szerint kijelölt bíró fejezte be az eljárást és hozott ítéletet.

Ennek - a felülvizsgálati indítvány logikája szerint - az oka az, hogy az utóbb eljáró bíró felhasználta és értékelte azokat a bizonyítási eszközökből származó bizonyítékokat, amelyeket egyfelől a gazdasági bűncselekmények elbírálására egyébként nem illetékes Sárbogárdi Városi Bíróság törvénysértő eljárásában, illetőleg a Veszprémi Városi Bíróság ki nem jelölt bírója által folytatott, és ezért ugyancsak törvénysértő eljárásban szereztek be.

Egyébiránt - az indítványozó álláspontja szerint - a tanács összetételében bekövetkezett változás után az eljárás megismétlése sem volt törvényes. Az ismételés ugyanis a mindössze néhány órán át tartó tárgyalás során valójában nem történt és nem is történhetett meg. Az utóbb eljáró tanács a vádlottakat, tanúkat újból részletesen nem hallgatta ki. Nevezettek a 147. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvből megítélhetően lényegében csak arról nyilatkoztak, hogy a korábbi törvénysértő bizonyítások során felvett vallomásaikat fenntartják.

A tárgyalás ily módon történő megismétlése a Be. 287. §-ának (4) bekezdésében és a 291. § (5) bekezdésében írt eljárási szabályokat sértette.

Mindemellett R. A. és B. L. tanúk az eljárás különböző szakaszaiban más-más vallomásokat tettek. Azon nyilatkozatukkal, hogy a korábbi vallomásaikat fenntartják az ellentmondások feloldatlanul maradtak, amely kérdéssel az ítélet az indokolásában sem foglalkozott.

A bizonyítás sem volt teljes, mert a bíróság egyes tanúkat meg sem idézett.

A másodfokú ítélet pedig olyan tanúk vallomására is hivatkozott akiket az elsőfokú bíróság ki sem hallgatott.

Mindezek az eljárási szabálysértések a bizonyítás törvényességét tekintve az ítéletet egészében semmissé teszik, s abszolút hatályon kívül helyezési okok lettek volna már a másodfokú eljárásban is, amelyet a fellebbezési tárgyalás előkészítése során a tanács elnökének észlelnie kellett volna.

Az anyagi jogi jogsértésre alapozott érvek szerint - amelyek egyébként tartalmilag nem a Be. 416. § (1) bekezdésének b/, hanem az a/ pontja szerinti felülvizsgálati oknak feleltek meg, - az I. rendű terhelt bűnösségének a megállapítására a közokirat hamisítás, de ügyvédi visszaélés büntetőjében is törvénysértéssel került sor.

A közokirat-hamisítást illetően azért, mert az üzletrész adásvételi szerződések színlelt voltát egyedül a II. rendű terhelt állította. Ezzel szemben a többi tanú vallomása az I. rendű terhelt védekezésével egyezően a szerződések valós voltát támasztotta alá, miként a polgári peres eljárásban B. L.-és a III. rendű terheltnek az indítványban idézett nyilatkozata is.

Az érintettek vallomásaiban jelentkező ellentmondásokkal azonban indokolási kötelezettségét elmulasztva a bíróság nem foglalkozott. A fentebb vázoltak miatt az üzletrész átruházási szerződések (köztük a G. W.-t érintő) szerződés színlelt volta nem, hanem azoknak a valós tartalma volt bizonyított. Nem lehetett hamis tehát az azokon alapuló cégbejegyzés sem, így a közokirat-hamisítás nem valósult meg.

Az ügyvédi visszaélés bűncselekményével összefüggésben az eljáró bíróságok nem vizsgálták, hogy a per megszüntetése iránti kérelem valóban ellentétes volt-e a V. S. Kft. érdekeivel. A könyvszakértői vélemények szerint ugyanis az ingatlanok értékesítése javította a Kft. likviditási mutatóit, a cég fizetési gondjait nagy mértékben enyhítette, ezért kifejezetten előnyös volt a Kft. számára.

Ekként az I. rendű terhelt az ügyvezető személyes érdekeivel szemben az őt megbízó Kft. érdekeit védte, amikor az ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított per megszüntetését kérte. Így pedig az ügyvédi visszaélés törvényi tényállásában megkívánt hátrányokozási célzat nem állapítható meg és hátrány nem is következett be.

De ezen túlmenően hivatkozott az indítvány arra is: ha igaz, hogy az üzletrész átruházási szerződések színleltek, úgy azok semmissek; joghatás kiváltására alkalmatlanok. Ezáltal pedig az üzletrész tulajdonosa továbbra is az I. rendű terhelt maradt, aki tulajdonosi mivoltából adódóan jogosult volt a perbeli rendelkezést megtenni, a per megszüntetését kérni.

A Legfőbb Ügyészség írásbeli nyilatkozatában a védői érvek mindegyikével foglalkozva a felülvizsgálati indítványt jórészt a törvényben kizártnak, az ügyvédi visszaélés vonatkozásában pedig alaptalannak tartotta, és a megtámadott határozatok hatályban történő fenntartását indítványozta. (BF. 2367/2007)

A nyilvános ülésen a védő a megtámadott határozatoknak a súlyos eljárási szabálysértések miatti teljes megalapozatlanságát, az indítványban rögzítetteken túl a Be. 78. § (4) bekezdésében, a Be. 287. §-ának (3) bekezdésében, a Be. 256. § (4) bekezdésében írt szabályok megsértését is hangsúlyozta.

A legfőbb ügyész képviselője szóbeli felszólalásában azt emelte ki, hogy az indítvány előterjesztője a felülvizsgálati okok körén kívül eső eljárási szabálysértésekre hivatkozott, így indítványát ebben a

részében a törvényben kizártnak kell tekinteni; a bűnösség megállapítása sem sért anyagi jogi szabályt, ezért a támadott határozatok hatályban tartása indokolt.

- o -

A Legfelsőbb Bíróság a legfőbb ügyész okfejtésével egyetértve a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

A felülvizsgálat, mint rendkívüli jogorvoslat célja a legsúlyosabb jogsértések orvoslása, s ezért csak a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okokból vehető igénybe. E jogorvoslat rendkívüli jellegéből és céljából következik, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. (Be. 423. § (1) bekezdése)

Mindemellett a felülvizsgálati okoknak a Be. 416. § (1) bekezdésében történt felsorolása nem példálódzó, hanem kimerítő jellegű, így az nem bővíthető értelmezéssel sem.

Az idézett jogszabályi előírások tükrében vizsgálva a felülvizsgálati indítványt leszögezhető: a Be. 416. § (1) bekezdésének c/ pontja szerint kétségek nélkül felülvizsgálati okot jelent az, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének I.b/ vagy c/ pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

Ezeket az ún. feltétlen vagy abszolút szabálysértéseket a Legfelsőbb Bíróság a Be. 423. §-ának (5) bekezdésének rendelkezéséhez képest akkor is vizsgálni köteles, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

Ez most is megtörtént, ám ilyen okot a Legfelsőbb Bíróság sem az indítványi hivatkozásra, sem hivatalból nem észlelt.

Kétségtelen - hiszen ezt a másodfokú ítélet rögzíti - hogy a sárbogárdi bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését követően megismételt eljárás először olyan tanács előtt folyt, amelynek hivatásos bíró tagja gazdasági ügyek tárgyalására kijelölve nem volt. Ez a bíróság azonban érdemi határozatot nem hozott, mivel az ügy átszignálásra került. Az ezt követően eljáró bíró viszont rendelkezett a Be. 14. §-ának (7) bekezdésében megkívánt kijelöléssel, s ekként már az eljárási szabályoknak megfelelően megalakított bíróság hozta meg a támadott első fokú határozatot.

A kijelölt bíró - az iratokból megállapíthatóan - a tárgyalás folytonosságáról rendelkező szabályokat megtartotta. A Be. 287. § (3) bekezdésének megfelelően járt el, amikor az előző (már az ő

elnökletével megtartott) tárgyalás óta eltelt hat hónap, és a tanács összetételében bekövetkezett változás miatt a tárgyalást előlről kezdte.

Más szóval az immár törvényesen megalakított bíróság a maga egészében lefolytatta az általa szükségesnek talált bizonyítást, s ezt követően hozott ügydöntő határozatot.

Ebből következően a megelőző eljárási szabálysértéseknek az ítéletre nincs kiható jelentősége, hiszen az ítélet előlről kezdett teljes tárgyalás eredménye, amellyel szemben a Be. 373. § (1) bekezdésének II/a.-d. pontjában megjelölt eljárási szabálysértések egyike sem hozható fel.

A felülvizsgálati okok szoros értelmezéséből következik, hogy a bizonyítás körében történt szabálytalanság még akkor sem felülvizsgálati ok, ha az ezzel kapcsolatos hivatkozás alapos lenne. A bizonyítási eljárás terjedelme, a bizonyítékok mikénti értékelése felülvizsgálati indítványban nem kifogásolható, ami abból fakad, hogy az ennek során elkövetett esetleges hibák a tényállás megalapozottságát érintik. A tényállás helyessége pedig a fentebb már idézett törvényi rendelkezés értelmében nem támadható.

Az indítvány azon érveivel tehát amelyek tanúkihallgatások elmaradását; az ellentmondások fel nem tárását; iratellenességet sérelmeztek, a Legfelsőbb Bíróság érdemben nem foglalkozott, hiszen ezt taglaló részében az indítvány a törvénynél fogva eleve kizárt volt.

Ez a megállapítás tehető arra az esetre is, ha törvény rendelkezése ellenére történt meg valamely tanúvallomás ismertetése. Ez ugyanis a vonatkozó bizonyíték kirekesztését és ezáltal legfeljebb az ítélet megalapozatlanságát eredményezné. Emiatt pedig még a felülvizsgálati indítvány el nem fogadható logikájából sem következik felülvizsgálati ok.

Megjegyzendő azonban, hogy az indítványozónak a vallomások felolvasását és ennek eredményeként törvényellenesen, - tehát a Be. 78. § (4) bekezdésének sérelmével, - beszerzett bizonyítékok felhasználását kifogásoló érvrendszere érdemben sem alapos.

A Be. 78. § (4) bekezdése értelmében az olyan bizonyítási eszközből származó tény nem értékelhető bizonyítékként, amelyet a bíróság, az ügyész, vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon, vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg.

Önmagában az a körülmény, hogy az eljárás egy bizonyos szakaszában a bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, még nem teszi a

bizonyítékot „törvénytelenül” s mint törvénytelenül beszerzettet, kirekeszthetővé.

A törvényesen megalakított bíróság az ilyen bizonyítékot is értékelheti, ami kifejeződik a tételes jogi szabályozásban is. A Be. 296. § (1) bekezdésének c/ pontja értelmében ugyanis a tanúnak az eljárás korábbi szakaszában tett vallomása felolvasható (azaz értékelési körbe vonható) ha a tárgyalást a folyamatosság követelménye miatt a Be. 287. § (3) bekezdése alapján - mint a jelen esetben is - előlről kell kezdeni.

A tanúvallomásokat illetően tehát a bíróság eljárási szabályt nem sértett, továbbá az előlről kezdett tárgyaláson az I. rendű terhelt kihallgatása is megtörtént. Mivel az I. rendű terhelt csak az általa fontosnak tartott kérdésekről kívánt vallani, a Be. 291. §-ával összhangban állt az eljárás korábbi szakaszaiban tett vallomásainak a felolvasása (és értékelési körbe vonása) is.

Összegzésként rögzíthető tehát, hogy a kijelölt bíró eljárását megelőzően beszerzett bizonyítékok nem minősülnek tiltott módon, vagy a résztvevők eljárási jogainak korlátozásával beszerzett bizonyítékoknak, ezért azoknak az újra kezdett eljárásban szabályszerűen megalakított bíróság általi értékelése sem abszolút, sem relatív eljárási szabálysértést nem képez.

Egyúttal leszögezhető az is, hogy a Be. 416. § (1) bekezdésének c/ pontja szerinti felülvizsgálati ok nem állt fenn, ezért az indítvány erre alapozott része a törvényben kizártnak bizonyult.

E megállapításon nem változtat a közokirat-hamisítás körében felhozott indokolási kötelezettség elmulasztására hivatkozás sem. Azt ugyanis az indítvány előterjesztője sem állította, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, amely már a Be. 373. § III/a. pontja szerinti felülvizsgálati okot is jelent, azaz az ítélet emiatt a büntetőjogi főkérdésekben felülvizsgálatra alkalmatlan lenne.

A közokirat-hamisítás büntette kapcsán a felülvizsgálati indítvány bár formálisan anyagi jogi jogsértésre, a bűnösség törvénytelen megállapítására hivatkozott, azonban az indokolási kötelezettség megsértését állítva is valójában a tényállás megalapozottságát vonta kétségbe. Az e körben kifejtett egyéb érvei pedig tartalmilag a bizonyítékok mikénti mérlegelését kifogásolták, azok átértékelésével lényegében eltérő tényállásra alapozta a felmentést célzó álláspontját.

Az irányadó tényállás szerint ugyanis az üzletrész átruházási szerződések valótlan tartalmúak voltak, és azok alapján valótlan tartalmúvá vált a tulajdonos változásra vonatkozó cégbejegyzés is.

A Be. 423. §-a (1) bekezdésének korábban már idézett rendelkezésénél fogva az irányadó tényállástól eltérő tényállásra alapozott felülvizsgálati indítvány a törvénynél fogva kizárt.

A fentebb kifejtettekből következően tehát a felülvizsgálati indítvány az eljárásjogi jogsértést állító részében felülvizsgálati ok hiányában, a közokirat hamisítás tekintetében pedig az eltérő tényállásra alapozott volta miatt - amint azt a legfőbb ügyészi indítvány helyesen kifejtette - a törvényben kizártnak bizonyult.

- o -

Érdemi felülvizsgálatra végül is csak az ügyvédi visszaélés tekintetében kerülhetett sor.

Ebben a részében viszont az indítvány nem alapos.

A Btk. 247. § (1) bekezdésében meghatározott ügyvédi visszaélés büntettét az az ügyvéd követi el, aki azért, hogy ügyfelének jogtalan hátrányt okozzon, hivatásából folyó kötelességét megszegi.

A törvényi tényállás az ügyfélre vonatkozó jogtalan hátrányokozási célzatot kíván meg, nem szükséges azonban a hátrány tényleges bekövetkezése.

A törvényi tényállás szempontjából közömbös a polgári peres eljárás tárgyát képező szerződések esetleges semmisége és azok jogkövetkezményeinek a felvetése is.

Az irányadó történeti tények szerint a V. S. Kft., mert úgy vélte, érvénytelen a székhelyi ingatlan tulajdonjogának az átruházása, pert indított a vonatkozó szerződés érvénytelenségének megállapítására. Ehhez képest abban a kérdésben a bíróságnak kellett döntenie, hogy az A. B. Kft.-vel kötött adásvételi szerződés semmis-e, vagy sem.

A megindított per egyértelműen a V. Kft. érdekeit szolgálta, hiszen pernyertessége esetén a korábban vagyona részét képező jelentős értékű ingatlan visszakerülhet a vagyonába. Az A. B. Kft. érdeke nyilvánvalóan ennek az ellenkezője, vagyis az ingatlan megtartása volt.

Az I. rendű terhelt, aki ebben az időben a V. Kft. meghatalmazott jogi képviselője volt, - mert e meghatalmazás szóbeli visszavonása nem volt joghatályos, - ebben a minőségében kérte a per megszüntetését anélkül, hogy ehhez a Kft. ügyvezetőjének a hozzájárulását beszerezte volna, vagy legalább erről a lépéséről őt tájékoztatta volna.

Nem igényel különösebb indokolást, hogy a per megszüntetése a V. Kft.-t érintette volna hátrányosan, hiszen ez esetben elesik attól a jogi eszköztől és lehetőségtől, hogy a bíróság a javára döntsön. Ekként pedig a törvényi tényállásban megkívánt hátrányozási célzat nem vitatható.

Az irányadó tényállás szerint az sem kétséges, hogy az I. rendű terhelt ügyvéd volt, és a hivatásából folyó kötelességét is megszegte, amikor ügyfele érdekének a rovására a saját érdekeit képviselte.

A per megszüntetése ugyanis egyértelműen az ellenérdekű fél, tehát az A. B. Kft. javát szolgálta, mely utóbbi Kft.-ben felesége és apósa révén az I. rendű terhelt is érdekelt volt. Lényegében tehát a perben a terhelt a saját érdekeit képviselte és nem a megbízó érdekeit.

De kötelességszegés az is, hogy a terhelt, mint ügyvéd önkényesen, a megbízó tájékoztatása nélkül rendelkezett az egyébként még csak nem is általa, hanem más jogi képviselő részéről megindított perről.

Minthogy a terhelti magatartás a törvényi tényállást maradéktalanul megvalósította, a bűnösség megállapítására az anyagi jogi szabályok sérelme nélkül került sor. A cselekménynek a másodfokú bíróság szerinti minősítése is törvényes.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, hanem a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján a hatályukban fenntartotta.

E határozat elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálat lehetőségét a Be. 416. § (4) bekezdésének b/ pontja zárja ki.

Az alapügyben hozott ítéletek elleni ismételt felülvizsgálati indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) és 421. §-ának (3) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2008. március 11.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Ibolya s.k. előadó bíró, Dr. Mészár Róza bíró.

A kiadmány hitelével:

írnok

MM